

Otevřená výzva senátorkám a senátorům: Podpořme novelu školského zákona v zájmu 170 000 učitelů a téměř dvou milionů dětí

24. června 2025

Vážené paní senátorky, vážení pánové senátoři,

obracíme se na Vás jménem **31 organizací**, které se dlouhodobě věnují rozvoji vzdělávání v České republice.

Po **schválení v Poslanecké sněmovně ČR tzv. velká novela školského zákona ([senátní tisk 141](#))** míří na plénum Senátu ČR, kde o ní budete od 2. července hlasovat.

Novela přináší pozitivní změny, které český vzdělávací systém akutně potřebuje. Většina z téměř 50 opatření má podporu u představitelů koalice a opozice i odborné veřejnosti.

Cílem novely je především:

- Zajistit financování školních psychologů a speciálních pedagogů na základních školách ze státního rozpočtu.** Finanční podpora z evropských fondů končí. Naopak potřeba odborné podpory ve školách roste: 40 % školáků vykazuje známky deprese a 30 % úzkosti, 16 % náctiletých se závažně sebepoškozuje a počet dětských sebevražedných pokusů dramaticky roste.
- Ukotvit pozici sociálních pedagogů ve školách.** V posledních třech letech řešilo šikanu 57 % základních a 63 % středních škol. Každoročně navíc téměř 4 000 dětí nedokončí základní školu. Sociální pedagogové řeší tyto problémy včas a pomáhají tím nejen dětem, ale i učitelům a rodičům.
- Udržet podporu pro žáky ze znevýhodněného prostředí.** Financování doučování, podpůrných pozic a dalších opatření z evropských fondů končí v srpnu 2025. Přitom přináší jasné výsledky – zvyšuje docházku a školní úspěšnost dětí, které by jinak propadly systémem.
- Systémově podpořit provázející učitele.** Každý rok se na přípravě budoucích učitelů podílí přes 3 500 provázejících učitelů. Bez jejich podpory, kterou terén již 2 roky pilotuje, nelze zajistit kvalitní přípravu nových pedagogů – tedy ani řešit nedostatek učitelů ve školách.
- Rozšířit nárok na jazykovou přípravu pro děti s nedostatečnou znalostí češtiny.** To se týká tisíců českých dětí, které dlouhodobě žily v zahraničí nebo doma mluví jiným jazykem. Bez jazykové podpory mají výrazně horší šanci uspět ve škole i ve společnosti.

6. **Podpořit další potřebné změny ve vzdělávání.** Patří mezi ně zavedení duálního vzdělávání, modernizace maturitní zkoušky (včetně profilové práce), kratší programy na VOŠ podle potřeb trhu práce či systémová podpora školských poradenských zařízení. Tyto změny zvýší kvalitu i dostupnost vzdělávání.

Pokud novela nebude schválena, bude to mít zásadní negativní dopady na celé naše školství:

- Zanikne 1 648 pozic pro školní psychology a speciální pedagogy na základních školách.
- Téměř 300 sociálních pedagogů přijde o financování.
- Více než 100 000 dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí, se speciálními vzdělávacími potřebami a nadáním se nedostane potřebné pomoci. To povede k vyšší míře předčasných odchodů ze vzdělávání, zvýší se náklady na sociální systém, bude stagnovat ekonomika a růst HDP.
- Tisíce dětí s jazykovou bariérou nedosáhnou na jazykové vzdělávání v češtině.
- Přes 3 500 provázejících učitelů zůstane bez podpory, čímž bude negativně ovlivněna příprava tisíců budoucích učitelů.
- Zastaví se inovace ve středním a vyšším odborném školství, neboť nebude možné zavést duální vzdělávání, provést inovace v maturitních zkouškách, zavést nové programy a realizovat další klíčové změny.
- Ve velké části škol dojde ke kolapsu financí, neboť nebudou mít prostředky na pokrytí podpůrných pozic a další podporu svých žáků. Navíc nedávno projednávané zpřísnění udělování odkladů povinné školní docházky může bez této novely způsobit základním školám potíže, protože nebudou mít odborné pozice a další nástroje pro nastavení adekvátní podpory žáků prvních ročníků.

I přesto, že **návrh** obsahuje některá opatření, nad kterými nepanuje zcela jasná shoda (především se jedná o převod financování nepedagogických pracovníků a ONIV na zřizovatele), **jako celek přináší konkrétní pozitivní dopady na téměř dva miliony dětí a 170 000 učitelů.** Případné **vrácení** novely do Poslanecké sněmovny na konci volebního období **rapidně zvýší riziko, že nebude možné uskutečnit žádnou z popsaných a dlouho očekávaných změn.** Proto Vás **naléhavě žádáme o podporu novely a její schválení na senátním plénu.**

S úctou a díky

Signatáři:

Učitel naživo, z. ú.

PAQ Research, z. ú.

Asociace ředitelů základních škol ČR, z. s.

Učitelská platforma, z. s.

META, o. p. s. – Podpora příležitostí ve vzdělávání

Society for All, z. s. (SOFA)

Asociace sociálních pedagogů, z. s.

Člověk v tísni, o. p. s.

Stálá konference asociací ve vzdělávání, z. s. (SKAV)

Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy

Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové

Spoluškola, z. s.

Začni učit!, z. s.

Nevypuť duši, z. s.

Schola Empirica, z. s.

Pomáháme školám k úspěchu, o. p. s.

Otevřeno, z. s.

Talnet, z. s.

Post Bellum, z. ú.

Základní škola Budišov nad Budišovkou, okres Opava, p. o., iniciativa „Petice za legislativní ukotvení sociálních pedagogů ve školách”

Městská část Praha 7, projekt pilotního ověřování sociálních pedagogů na školách, včetně evaluace dopadů jejich činnosti

Montessori ČR, z. s.

Ambulance klinické psychologie, s. r. o.

Česká asociace science center, z. s.

uMĚNĚM – Platforma pro kreativní učení, z. s.

JOB – spolek pro inovace

TEREZA, vzdělávací centrum, z. ú.

Platforma pro včasnou péči, z. s.

Nadace Sirius

Nadační fond Magdaleny Kožené

Nadace BLÍŽKSOBĚ

Kontakty:

Kateřina Konrádová, Učitel naživo, katerina.konradova@ucitelnazivo.cz, +420 774 625 813

Karel Gargulák, PAQ Research, karel.gargulak@paqresearch.cz, +420 737 586 923

Luboš Zajíc, Asociace ředitelů základních škol ČR, lubos.zajic@asociacezs.cz, +420 607 573 830

Petra Mazancová, Učitel platforma, petra.mazancova@ucitelskaplatforma.cz, +420 608 448 978

Martina Škrdlantová, META, martina.skrdlantova@meta-ops.cz, +420 608 584 665

Lenka Felcmanová, organizace SOFA, lenka.felcmanova@so-fa.cz, +420 777 61 22 57

Jan Šmída, Asociace sociálních pedagogů, jan.smida@asocp.cz, +420 773 231 098

Tomáš Habart, Člověk v tísni, tomas.habart@clovekv tisni.cz, +420 739 320 763

Petra Keprtová, SKAV, petra.keprtova@skav.cz, +420 737 123 167

Antonín Jančařík, Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, antonin.jancarik@pedf.cuni.cz, +420 725 307 557

Janet Wolf, Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové, janet.wolf@uhk.cz, +420 777 332 493

Iva Janská, Spoluškola, janska@spoluskola.cz, +420 777 787 955

Hana Kuzníková, Začni učit!, hana@zacniucit.cz, +420 602 767 387

Barbora Pšeníková, Nevypuště duši, barbora.pse@nevypustdusi.cz, +420 728 242 002

Egle Havrdová, Schola Empirica, havrdova@scholaempirica.org, +420 739 569 045

Petr Šlemenda, Pomáháme školám k úspěchu, slemenda@pomahameskolam.cz, +420 720 063 187

Tomáš Čakloš, Otevřeno, tomas.caklos@otevreno.org, +420 774 222 918

Jakub Sochor, Talnet, jakub.sochor@talnet.academy, +420 723 204 658

Dominika Kopčíková, Post Bellum, dominika.kopcikova@postbellum, +420 608 750 747

Natálie Jaššová, ZŠ Budišov nad Budišovkou, iniciativa „Petice za legislativní ukotvení sociálních pedagogů ve školách“, +420 604 691 731

Hana Šišková, Praha 7, siskovah@praha7.cz, +420 737 468 730

Jana Udatná, Montessori ČR, jana.umatna@seznam.cz, +420 606 064 470

Petr Nilius, Ambulance klinické psychologie, petr.nilius@amkp.cz, +420 604 261 465

Ivana Česková, Česká asociace science center, ivana.ceskova@sciencecentra.cz, +420 733 627 889

Eva Papánková, uMĚNÍM, eva.papankova@se-s-ta.cz, +420 608 653 653

Petra Zemanská, JOB, p.zemanska@jobvzdelavani.cz, +420 776 616 596

Barbora Semeráková, TEREZA, vzdělávací centrum, bara.semerakova@terezanet.cz +420 773 503 036

Petr Pabian, Platforma pro včasnou péči, petr.pabian@vcasnapece.cz, +420 608 378 656

Dana Lipová, Nadace Sirius, dana.lipova@nadacesirius.cz, +420 731 328 787

Irena Pohl Houkalová, Nadační fond Magdaleny Kožené, reditelka@nfkozena.cz, +420 602 227 740

Marcela Murgašová, Nadace BLÍZKSOBĚ, murgasova@blizksobe.cz, +420 601 142 927